

Mame holé ruce

*„Mali bysme být za jedno i v tom,
že Komunistická strana Československa
by se nemala dobrovolně vzdát moci.“*

(VASIL BILAK)

Začátek roku 1989 v Československu probíhal ve znamení demonstrací a občanských nepokojů, které se konaly u příležitosti 20. výročí smrti Jana Palacha. **Tzv. Palachův týden** předznamenal vývoj dalších událostí. Veřejná bezpečnost spolu s lidovými milicemi demonstrace potlačily a rozehnaly za užití vodních děl a slzného plynu.

Na konci června zveřejnila opozice prohlášení nazvané **Několik vět**, v němž žádala propuštění politických vězňů, plnou spolčovací a shromažďovací svobodu, ale i uznání požadavků věřících nebo diskusi o ekologických dopadech velkých hospodářských projektů. Vedle **Charty 77** se o dodržování lidských práv zasazoval i **Československý helsinský výbor** a **Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných**.

Demonstrace pak probíhaly na výročí okupace ze srpna 1968 i vzniku Československa v říjnu 1918. Významnou okolností se stalo . Další demonstrace se konala 17. listopadu v den výročí uzavření vysokých škol nacisty v roce 1939. Ta se stala iniciačním momentem dalších událostí.

Během následujících dní byly na vysokých školách ustaveny stávkové výbory, probíhaly další demonstrace, bylo založeno Občanské fórum. V listopadu rezignoval Miloš Jakeš na funkci generálního tajemníka ÚV KSČ a 10. prosince po jmenování vlády národního porozumění premiéra Mariána Čalfy rezignoval na funkci prezidenta republiky Gustáv Husák. Dne 29. prosince byl novým prezidentem Československé socialistické republiky zvolen Václav Havel.